

Nattigheid en de Kerstklokfiguur

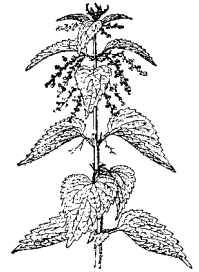
Onlangs werd er een wel zeer bijzondere serie weerberichten uitgezonden. Op woensdag werd verteld dat het de rest van de week zou regenen, maar dat het tijdens het weekeinde eindelijk zou gaan veranderen: vanaf het weekeinde kwamen er buien. En inderdaad: het bleef nat, maar op de daaropvolgende dinsdag werd meegedeeld dat het voorbij zou zijn met de buien: vanaf woensdag zou het gaan regenen. Ik vertel geen verzinsels! Bij het KNMI of Meteoconsult is men het kennelijk zat om alsmat te vertellen dat het weer zo waardeloos is, dus brengt men er variatie in aan. Het is ook wel een salonbestendig gespreksonderwerp geworden, die regen. In 1998 werden alle records gebroken en 1999 is hard op weg om het dunnetjes over te doen. Er moet toch wel iets aan de hand zijn, wordt er dan meteen bij gezegd. El Niño of zo, maar niemand weet wat dat precies is. Of het broeikas-effect, of de effecten van het toenemende luchtverkeer.

Ik help u uit de droom: er is niets aan de hand, helemaal niets. Het regent gewoon wat meer. Andere jaren wat minder. Ik herinner me nog een zomer waarin de meeste beuken in mijn toenmalige woonomgeving (Hilversum, daar staan er nogal wat) halverwege de zomer hun bladeren verschrompeld lieten vallen. Maandenlang viel er geen druppel. Dat was natuurlijk ook exceptioneel, net als de afgelopen maanden exceptioneel nat waren. Maar abnormaal is dat niet. Dat zit zo: veel verschijnselen in het leven (en ook daarbuiten) zijn te begrijpen als u de zogenaamde Gauss-kromme erop los laat. De Gauss-kromme wordt in het Engels ook wel bell-curve genoemd naar de vorm van een 'bell', een kerstklok dus, en kan dus maar het beste de Kerstklokfiguur worden genoemd. De Kerstklokfiguur vertelt ons dat er heel veel is van het gemiddelde, en relatief weinig van de uitersten. Ga bijvoorbeeld eens de lichaamslengte van de volwassen Nederlanders meten. Je vindt er een paar van minder dan 1.40 m, een flink aantal tussen 1.40 en 1.50 m, tienduizenden tussen 1.50 en 1.60, honderdduizenden tussen 1.60 en 1.70, miljoenen tussen 1.70 en 1.80, honderdduizenden tussen 1.80 en 1.90, tienduizenden tussen 1.90 en

2.00, een flink aantal tussen 2.00 en 2.10 m en tenslotte ook een paar die langer zijn dan 2.10 m. Als je daar een grafiek van maakt, krijg je een Gauss-kromme of Kerstklokfiguur.

De maat van de schoenen in een schoenenwinkel, de prijsklassen van de auto's in ons land (honderd derdehands Trabantjes, honderd handgemaakte Lamborghini's met vergulde asbakgreepjes, de rest zit er tussenin), de datum waarop de sneeuwklonks in uw tuin opengaan, de rapportcijfers van uw kinderen, de hoeveelheid hagelslagjes die u op één boterham strooit, alles is in een Kerstklokfiguur uit te beelden. En als u dat doet, dan houdt u voor altijd op om u over de dingen op te winden: een buitengewoon geruststellende en kalmerende gedachte. Komt uw zoon met een 3 voor Engels thuis? Volgende keer staat daar weer een 9 tegenover. Hebt u f 3000,- verloren op de beurs? Kan gebeuren, andere keer verdient u ze weer terug.

Zo ook de regen. Ja, het regent flink de laatste tijd. Deze periode bevindt zich dus ergens aan het uiteinde van de Kerstklokfiguur, en die zomer waarin de beuken uitvielen zat aan het andere eind. Al die zomers die u zich nu níet meer kunt herinneren zaten heel saai in het midden van de klok. De regen is dus geen probleem. Wat wel een probleem is, is dat de wereld intussen zo is ontbost dat de regen meteen in volle vaart aan de reis naar zee begint, en niet in de bosbodem wordt vastgehouden. Daarom zijn er elk jaar overstromingen in Bangla Desh, Ecuador, India en Noord-Limburg. In de Alpen viel de regen overigens als sneeuw, en veroorzaakte daar wel problemen. Voor een deel zullen die ook wel voortkomen uit de ontbossingen die daar (nog steeds) plaatsvinden ten behoeve van de aanleg van ski-pistes. Het is handig en prettig om de Kerstklokfiguur te kennen en te weten dat je geen zorgen hoeft te maken over een natte winter, maar je moet er wel rekening mee houden dat die extremen zich kunnen voordoen. Als ze in de Alpen de (sparren)bomen omhakken, kunnen we er hier geen Kerstklok meer in ophangen.

C o l u m n
door
Jelle W.F. Reumer